

Latviešu valodas
aģentūra

5. nodaļa

INFORMĀCIJAS PASAULĒ

1. UZDEVUMS

Iesaisti katru divdabi divos teikumos:
vienā, kur divdabis ir apzīmētājs, otrā,
kur divdabis ir izteicēja daļa!

aizraujošs, saistošs, izglītojošs, nomierinošs, satraucošs

2. UZDEVUMS

Atzīmē lieko vārdu vai vārdu savienojumu!

- 1) datorpele, klaviatūra, monitors, saldētava;
- 2) elektriskā plīts, elektriskais mikseris, gāzes plīts, mikroviļņu krāsns;
- 3) fotoaparāts, blenderis, zibspuldze, videokamera;
- 4) mobilais telefons, lādētājs, atmiņas karte, šujmašīna;
- 5) radioatskaņotājs, printeris, pastiprinātājs;
- 6) gludeklis, skeneris, printeris, kopētājs

3. UZDEVUMS

Izmanto otrā uzdevuma vārdu rindas un uzraksti sešus teikumus ar vispārinošo vārdu un vienlīdzīgiem teikuma locekļiem! Izmanto dažādus modeļus ar vispārinošo vārdu un vienlīdzīgiem teikuma locekļiem!

4. UZDEVUMS

Ieraksti atbilstošā vārda numuru pie tā nozīmes skaidrojuma!

1. Komunikācija –

datu kopa, tekstuāls vai grafisks dokuments, ko glabāšanas, pārsūtīšanas un apstrādes procesā uzskata un identificē kā vienotu veselumu un kas parasti sastāv no vienādas struktūras ierakstiem.

2. Fonētika –

vārdu mācība.

3. Morfolģija –

Zemes apvalks, kurā pastāv dzīvība (litosfēras augšējā daļa, hidrosfēras un atmosfēras apakšējā daļa).

4. Leksika –

saziņa.

5. Analfabēts –

datu vizualizācijas ierīce, ekrāns, displejs.

6. Biosfēra –

vārdu krājums.

7. Lokāls –

saistīts ar noteiktu teritoriju, vietu, tai raksturīgs; vietējs.

8. Kompakts –

skaņu mācība.

9. Datne –

cilvēks, kurš neprot lasīt.

10. Monitors –

tāds, kura daļas, sastāvdaļas atrodas cieši kopā.

5. UZDEVUMS

Loki divdabi *redzams, pamanāms!*

Locījums	Vīriešu dzimte		Sieviešu dzimte	
	Vienskaitlis	Daudzskaitlis	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
N. kas?	<i>redzams</i>	<i>redzami</i>	<i>redzama</i>	<i>redzamas</i>
	<i>pamanāms</i>	<i>pamanāmi</i>	<i>pamanāma</i>	<i>pamanāmas</i>
Ģ. kā?				
D. kam?				
A. ko?				
I. ar ko?				
L. kur?				

6. UZDEVUMS

Iesaisti katru divdabi divos teikumos: vienā, kur divdabis ir apzīmētājs, otrā, kur divdabis ir izteicēja daļa!

Apzīmētājs

Izteicēja daļa

7. UZDEVUMS

Atzīmē teikumā iederīgu vārdu atbilstošā locījumā!

Elektrisko / **elektriskajā** / **elektriskais** tējkannā ūdeni var uzsildīt ātrāk nekā uz gāzes plīts.
 Vai jums mājās ir **interaktīvs** / **interaktīvā** / **interaktīvajā** televīzija?
 Mamma teica, ka mums mājās vajag **ekonomiskais** / **ekonomiskāku** / **ekonomiskie** veļas mazgājamo mašīnu.
 Mana vecmāmiņa izmanto tikai **mehānisko** / **mehāniski** / **mehāniskiem** sulu spiedi.
 Vannas istabā mums ir **elektrisko** / **elektriskā** / **elektriskais** ūdens sildītājs.
 Vai tavā mājas telefonā ir **automātiski** / **automātisko** / **automātiskais** atbildētājs?
 Visas manu draugu adreses ir **mobilajā** / **mobilais** / **mobilo** telefonā.
Viedajā / **viedā** / **viedo** māja vairs nav nekāds retums.
 Vectētiņš ir pārsteigts par mana **mobilajā** / **mobilā** / **mobilo** telefona skārienjutīgo ekrānu.

8. UZDEVUMS

Ieraksti pie vārda atbilstošo saīsinājumu!

lit., folkl., vsk., sar. / sarunv., u.c., u. tml., sk., dsk., g., gs., novec., p.m.ē., t.s., lietv., poēt., noz.

Gadsimts –	Un tamlīdzīgi –
Daudzskaitlis –	Nozīme –
Poētisms –	Vienskaitlis –
Lietvārds –	Un citi –
Literatūra –	Tā saucamais –
Skatīt –	Novecojis –
Sarunvaloda –	Pirms mūsu ēras –
Gads –	Folklorā –

9. UZDEVUMS

Lasi tekstu! Ievieto teksta daļas atbilstošā vietā!

ko jau radījusi, rada un turpmāk radīs moderno tehnoloģiju attīstība

zvanīt bērnu un pusaudžu uzticības tālruņa konsultantiem, kuri pastāstīs

un saziņas izmantošanu

ne tikai sociālajā līmenī, bet to var izmantot praktiski jebkurā jomā

kā rezultātā arvien vairāk cilvēku tiek iekļauti digitālajā revolūcijā

izglītojot un informējot sabiedrību par bērnu drošību internetā

iestāžu un organizāciju, kuru rīcībā ar interneta palīdzību nonācis milzīgs datu apjoms

1. Interneta faktors ir tas, kas visvairāk ietekmējis šo laikmetu, un šis faktors ir būtisks laikmeta attīstībā.
2. Informācijai un komunikācijai izmantotās tehnoloģijas veicina zināšanu un datu izplatīšanos,
,
3. Datu masveida izmantošana noteiktiem mērķiem var būt viens no instrumentiem, kas nosaka noteiktus uzvedības modeļus
,
4. Visbeidzot – mākslīgais intelekts ir gandrīz pēdējais digitālā laikmeta solis.
5. Tas apvieno interneta, informācijas
,
pamatojoties uz lielu datu apjomu.
6. Patlaban, paraugoties uz jebkuru tautsaimniecības nozari,
uz gandrīz jebkuru ikdienas aspektu, redzam pārmaiņas,
,
kas daudzās jomās notiek intensīvāk, nekā mēs vispār apzināmies.
7. Mēs zinām, ka Google rīcībā ir milzīgs datu apjoms.
8. *Facebook.com* rīcībā arī ir milzīgs datu apjoms, un ir vēl daudz dažādu uzņēmumu,
,
9. Latvijas Drošāka interneta centrs darbojas kopš 2006. gada,
,
kā arī nodrošinot iespēju ziņot par atklātajiem pārkāpumiem internetā.
10. Īpašas akcijas ietvaros Valsts bērnu tiesību aizsardzības
inspekcija aicina bērnus, vecākus un pedagogus
,
kā rīkoties, ja konstatēti pārkāpumi internetā, un kur saņemt psiholoģisko palīdzību un atbalstu, ja
bērns tīmeklī jau ir ticis pazemots.

10. UZDEVUMS

Lasi 9. uzdevuma tekstu!
Atzīmē pareizo variantu!

1. teikumā ir divas neatkarīgas teikuma daļas un viens palīgteikums.

1. teikumā ir viena neatkarīga daļa un palīgteikums.

5. teikums ir salikts teikums.

5. teikums ir vienkāršs teikums.

5. un 6. teikumā ir divdabja teiciens.

5. un 4. teikumā ir divdabja teiciens.

10. teikumā ir pieci palīgteikumi.

6. teikumā ir pieci palīgteikumi.

5. teikumā divdabja teiciens ir teikuma beigās.

3. teikumā divdabja teiciens atrodas teikuma beigās.

8. teikumā ir neatkarīga daļa, neatkarīga daļa un palīgteikums.

8. teikumā ir neatkarīga daļa un divi palīgteikumi

11. UZDEVUMS

Ieraksti atbilstošo vārdšķiras nosaukumu!

**lietvārds, darbības vārds, skaitļa vārds, īpašības vārds, saiklis, vietniekvārds,
 darbības vārda divdabja forma, prievārds, apstākļa vārds**

Visvairāk – .

Izglītojot – .

Uzticības – .

Kuri – .

Ja – .

Par – .

Psihologisku – .

2006. – .

Rīkoties – .

12. UZDEVUMS**Atzīmē pareizo variantu!**

Pēdējais solis – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Digitālajā revolūcijā – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Sociālajā līmenī – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Mākslīgais intelekts – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Moderno tehnoloģiju – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Milzīgs apjoms – noteiktā / nenoteiktā galotne.

Drošāks internets – noteiktā / nenoteiktā galotne.